

УДК 378.018.43:004.9

Храбатин Р.І.¹, Бандура В.В.¹, Пасєка М.П.¹, Храбатин О.В.², Лещишин Ю.С.²

¹Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу,
Україна ²Львівський національний аграрний університет, Україна

ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ВНЗ ДЛЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ

R. Khrabatyn¹, V. Bandura¹, M. Paseka¹, O. Khrabatyn², Y. Leshushyn²

¹Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas,
Ukraine ²Lviv National Agrarian University, Ukraine

THE INTRODUCTION OF DISTANCE LEARNING IN HIGHER EDUCATION FOR INTERNATIONAL STUDENTS: PROBLEMS AND PROSPECTS

Ключові слова: дистанційне навчання, проблеми дистанційного навчання, перспективи дистанційного навчання, проблеми дистанційної освіти, студент-іноземець.

Інформатизація освіти в Україні один з найважливіших механізмів, що зачіпає основні напрямки модернізації освітньої системи. Сучасні інформаційні технології відкривають нові перспективи для підвищення ефективності освітнього процесу. Змінюється сама парадигма освіти. Велика роль надається методам активного пізнання, самоосвіті, дистанційним освітнім програмам.

Тенденції впровадження сучасних інформаційних технологій у процес навчання найбільш розвинених країн показують, що в даний час відбувається процес кардинальних змін у системі вищої освіти. Відбувається технічне переоснащення навчальних закладів відповідно до сучасних вимог якості навчання. Одним із провідних завдань, які стоять перед викладачами та працівниками ВНЗ, є не тільки впровадження системи дистанційної освіти, а й забезпечення сприятливого впливу нових технологій на освітній процес, забезпечення високої якості освіти, тобто необхідність розвитку сильних сторін і мінімізація негативних.

Дистанційні технології навчання можна розглядати як природний етап еволюції традиційної системи освіти від дошки з крейдою до електронної дошки й комп'ютерних навчальних систем, від книжкової бібліотеки до електронної, від звичайної аудиторії до віртуальної аудиторії.

Ефективність дистанційного навчання заснована на тому, що ті, кого навчають, самі почувають необхідність подальшого навчання, а не піддаються тиску збоку. Вони мають можливість працювати з навчальними матеріалами в такому режимі й обсязі, який підходить безпосередньо їм. Ефект у значній мірі залежить від того, наскільки регулярно займається той, хто навчається. Послідовне виконання контрольних-діагностичних завдань і випускної роботи, а також підтримка у всіх питаннях з боку викладача-координатора забезпечує планомірне засвоєння знань.

Основною перевагою дистанційної форми навчання над очною формою є, передусім, її зручність: студент самостійно обирає час і місце для навчання, що дає йому змогу працювати чи паралельно вчитися на стаціонарі в іншому місті чи навіть країні. Окрім того, заміна конспектів електронними ресурсами та новітніми методами навчання, а також постійні консультації з викладачем надають цій формі самоосвіти додаткові переваги перед заочною.

Серед недоліків варто виділити психологічну і “комп’ютерну” непідготовленість викладачів та студентів. Це пов’язано з традиційною методикою навчання, яка передбачає не віртуальне, а “живе” спілкування між студентом і викладачем. Інша проблема – значні грошові витрати для університету, адже потрібно оновлювати матеріальну базу, комп’ютерну техніку, виділяти приміщення, забезпечувати доступ до Інтернету викладачів, у випадку навчання закордонних студентів, необхідно переорієнтувати всю наявну методичну базу та перекласти її на мову, зрозумілу для слухача. Викладачі повинні досконало володіти іноземною мовою (англійською, російською), щоб бути спроможним чітко й зрозуміло подати матеріал та спілкуватися із студентом-іноземцем.

Суттєвою перешкодою для використання дистанційного навчання іноземними студентами є наявні законодавчі бази певних країн, які не визнають такої системи освіти.

Взагалі для навчання “на відстані” потрібно мати сильну мотивацію й самоорганізацію, бо, як було сказано, дистанційне навчання – це, передусім, самоосвіта, тобто здатність студента працювати самостійно. Для когось це є перевагою, а для когось, навпаки, – недоліком, – все залежить від людини та її характеру.

Аналіз впровадження дистанційного навчання показує, що до реального контингенту потенційних студентів можна віднести тих, хто часто перебуває у відрядженнях, військовослужбовців, територіально віддалених слухачів, студентів-іноземців, жінок, що перебувають у декретній відпустці, людей з фізичними вадами, тих, хто поєднує навчання й роботу, співробітників, що підвищують свою кваліфікацію тощо.

На сьогоднішній день якість освіти – тема більшості дискусій в світових освітніх спільнотах. Якщо декілька років тому ці обговорення стосувалися традиційної освіти, то тепер поняття якості перейшло на новий рівень і застосовується щодо електронного навчання.

Не дивлячись на всі переваги дистанційної освіти, найсуттєвішим недоліком є неможливість дистанційно отримати практичні навички, які студент очної форми проходить підчас різноманітних практик.

Щоб вирішити проблему якості освітніх послуг, що отримують студенти дистанційної форми навчання, викладачі мають розвивати і впроваджувати інформаційні технології, які сприяють розвитку дистанційної освіти. Слід зробити доступною та привабливою дистанційну освіту для іноземних громадян, тим самим зробивши освітній ринок України більш цікавим для студентів-іноземців. Дистанційне навчання в університетах дає студентам-іноземцям можливість цілодобового доступу до навчальних матеріалів, постійну підтримку й консультації викладачів та методистів, on-line відеолекції, віртуальні тренажери та інші технологічні рішення для забезпечення ефективного процесу навчання. Це сприятливий фактор через можливу велику різницю в часі внаслідок великої просторової віддаленості між викладачем і студентом.

Використання мережі Internet дає можливість оперативного доступу до інформаційних ресурсів навчального закладу та можливість ефективної взаємодії «викладач-студент», як в on-line, так і в off-line режимах. Підбиваючи підсумок, незважаючи на всі негативні сторони дистанційного освіти, хочеться висловити надію на впровадження наявних інформаційних технологій у навчальний процес ВНЗ та розвиток нових технологій більш досконалих за формою і адаптованих до українських умов.

Література

1. Москаль Ю. *Світові тенденції розвитку заочної та дистанційної вищої освіти* / Ю. Москаль // *Психологія і суспільство*. – 2008. – № 3. – С. 116–122.
2. Андреев А.А. *Компьютерные и телекоммуникационные технологии в сфере образования* // *Школьные технологии*, 2001. №3.